

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТУРИСТИЧНОГО КРАЇНОЗНАВСТВА ТА ТУРИСТИЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА

УДК 379.85

Хоменчук С. О., студ., гр. ТЗ-7, ФБСО
Науковий керівник: Ярмолюк Д.І., асист.
каф. туризму та готельно-ресторанної справи
Державний університет «Житомирська політехніка»

МОЛОДІЖНИЙ ТУРИЗМ У ЧОРНОГОРІЇ

Сьогодні велику частку туристичного сегменту становить молодь. Згідно з даними, опублікованими Всесвітньою туристською організацією, на молодіжний туризм припадає більше 20% міжнародного туристичного ринку. Це спричинено, перш за все, прагненням молодих людей до пізнання навколишнього світу та саморозвитку, адже основними мотивами подорожей даної вікової категорії є освіта та культурний туризм.

Молодь є вельми специфічним споживачем через деякі свої особливості як соціальної групи. Справа в тому, що молоддю вважають людей віком від 14 до 35 років. Тобто, насамперед, це школярі, студенти та молоді фахівці, які ще певною мірою матеріально залежать від родини або системи соціального забезпечення. Таким чином, юні туристи не мають у своєму розпорядженні великої матеріальної бази для організації власних подорожей, але на противагу, студенти та школярі є більш вільними за рахунок літніх та зимових канікул. Тож, розвиток молодіжного туризму має бути спрямований на забезпечення доступності складових туристичної індустрії.

У цілому, туристичні послуги у Чорногорії коштують відносно недорого. Особливо якщо порівнювати з іншими популярними туристичними країнами. Це сприяє доступності відпочинку для різних верств населення. Навіть студенти з невеликим бюджетом відчують себе вільно.

Останнім часом Чорногорія все більше набуває репутації топової країни для літнього відпочинку. Чорногорський регіон має статус нещодавно відкритого туристичного центра, що відомий екологічністю, мальовничою природою та дивовижною історико-культурною спадщиною. Сьогодні цей регіон приваблює туристів великою різноманітністю атракцій та демократичними цінами.

Чорногорія має велику базу туристичних ресурсів, як природних, так і історико-культурних, що кожного року привертають все більше туристів. До природних можна віднести Скадарське озеро – природний ареал мешкання пеліканів, об'єкт світової спадщини ЮНЕСКО – національний парк Дурмітор і його гірськолижний курорт Жабляк, найбільший у Європі та другий у світі каньйон річки Тара, глибина якого становить 1300 м. Ці атракції можуть бути цікавими для молоді неймовірними краєвидами, адже там можна зробити естетичні фото до Інстаграму або влаштувати пікнік в оточенні прекрасної природи. Туристи їдуть до Чорногорії задля відпочинку. Адже ця країна містить у собі великий запас розмаїтих туристичних ресурсів, які стануть до вподоби практично всім. Молодь полюбить більш активний відпочинок та невпинно прагне до саморозвитку, тому є сенс звернути увагу на культурні атракції країни.

Цікавими містами є Будва, Котор, Ульцинь, Петровац, Бечичі, Мілочер та ін. Особливої уваги заслуговує місто Котор – унікальне середньовічне місто на узбережжі Адріатики. Через велику кількість історичних пам'яток та чудово збережені споруди доби Середньовіччя, він оголошений Об'єктом всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Його стара частина приваблює туристів лабіринтами вуличок та неповторною атмосферою. До культурної спадщини Котора можна також віднести велику кількість фестивалів, карнавалів та фольклорних свят, які щороку привертають допитливу молодь.

Культурна спадщина Чорногорії формувалася протягом століть. З плином історії ця країна побувала під владою різних могутніх імперій: Римської, Візантійської, Османської, Австро-Угорської, що вплинуло як на культуру і архітектуру, так і на місцеві звичаї, традиції. Про це свідчить наявність сакральних пам'яток двох протилежних культур: християнської і мусульманської на території однієї держави. Деякі з цих об'єктів навіть стали місцями паломництва багатьох вірян. Тому будь-хто знайде для себе щось цікаве для огляду. Туристичну особливість регіону також підкреслює велика концентрація археологічних пам'яток – руїни античних поселень, храмів, археологічних розкопок тощо, які варто відвідати аби в повній мірі відчувати атмосферу країни.

Отже, споживачі туристичного продукту, віком від 17 до 35 років, попри свою економічну нестабільність, в переважній більшості, набагато охоче подорожують та відвідують різні культурні заклади. Їх метою може бути саморозвиток, нові враження, комунікація з новими людьми тощо. Тому просувати культурний туризм серед молоді є вдалим рішенням: насамперед, культурний туризм у Чорногорії, адже ця країна має величезний потенціал у цій сфері.

Янчикова А.А., студ., гр. ТЗ-6, ФБСО
Науковий керівник: Кругляк М.Е., к.і.н., доц.
Державний університет «Житомирська політехніка»

МУЗЕЇ УКРАЇНИ У НОВІЙ АКСІОЛОГІЧНІЙ ПАРАДИГМІ

Музей – цінне надбання держави та народу. У ньому знаходяться матеріали, якими пишається країна та її мешканці. Музеї завжди залишаються популярними місцями, у яких можна цікаво провести час та отримати культурний і духовний розвиток, адже всі люди повинні прагнути до знання історії своєї держави та її творців, а це найкраще можна зробити саме в музеї. Україна – країна музеїв. Національній історико-культурній спадщині нашої держави можуть позаздрити чимало країн світу, і навіть серед країн Європи Україна включена до першої десятки за кількістю й багатством музейних зібрань. Географічна мережа музеїв України доволі розгалужена. Практично кожний районний центр має свій краєзнавчий музей. А визначні музейні колекції зосереджені в музеях столиці й найбільших регіональних центрів країни.

Невизначеність через пандемію коронавірусу у світі та війну в нашій країні зовсім не привід для того, щоб назавжди забути про відвідування місць для пізнання нового. Можливо, саме час відкрити для себе посилене вивчення історії через музеї і побачити рідну країну новими очима. Адже Україна славиться своїми потаємною та незвичайною музейною справою та місцями, які цікаво відвідати й здобути новий досвід, який за обсягом вражень не поступався б іноземним.

Музей звуку в Одесі є прикладом історії сучасної музики з 1960-х років – це історія змін, трансформації нашого світу. Можна не цікавитися кінематографом та не дивитись серіали, навіть прохолодно ставитись до прочитання книжок. І в цьому немає нічого поганого, бо для сприйняття різної інформації є своє місце і свій час. Інша річ — музика, адже вона проникає в наші будні набагато активніше і вже давно стала частинкою сьогодення. Саме тому цікаво відвідати Музей звуку в Одесі – найбільше в Україні зібрання раритетної апаратури та приголомшливої колекції звукових носіїв різних поколінь, які, звісно, доступні для прослуховування. Там, скажімо, можна дізнатись, що портативні програвачі, які вміщуються в кишені, — це не винахід 2000-х років. У музеї є довоєнні кишенькові програвачі, що заводилися ключем. Ідея музею виникла з колекції Василя Пінчука, який збирав свої експонати десятиліттями.

Музей гуцульської магії в Івано-Франківській області – це загадковий і магічний куточок Карпат. Саме там, серед містичних лісів, величних гір та швидких річок заховалася хатинка, куди раз на рік перед святом Івана Купала приходив справжній мольфар і деякий час там жив. Жив на самоті, спілкуючись лише з природою та набираючись сил для своїх подвигів. Це такий собі зачин історії, яку розповідають чарівні берегині Музею гуцульської магії. Там зібрані цікаві артефакти, а, власне, "екскурсія" – це унікальна розповідь берегині, в якій знайшлося місце магічним знакам і предметам стародавньої України, класифікації духів природи та історіям про людей з надприродними можливостями.

Музей українського весілля у Полтавській області є дуже відомим через те, що наразі існує тенденція зрощення історичного минулого та сучасності України. Адже що може бути кращою машиною часу за тематичні музеї, де не просто викладають під скло якісь старі книжки, а дійсно працюють над атмосферою та антуражем? До таких музеїв відноситься і Музей українського весілля, де потрапляєш у минуле одразу з порогу. Вже у "світлиці" відбувається "повне занурення": піч з рогачами, череп'яний посуд, рушники. Сам музей – велика стародавня хата, де "артефакти" не просто лежать: ними користуються. Для вас працівники музею залюбки відтворять справжню українську весільну церемонію.

Музей контрабанди в Одесі – це місце, де можна подивитись на велику колекцію конфіскації й незаконних шляхів його перевезень за останні 150-200 років. Мабуть, варто це варто зробити задля того, аби пам'ятати, що зло завжди поруч. Коли екскурсоводи розповідають про використання контрабандистами одеських катакомб, це нагадування про те, що у нашому світі немає "перемікача" на світлий і темний режими. Добро і Зло, порушення закону і сумління завжди крокують поряд. Тож треба бути обачливими.

Музей мініатюр у Києві відноситься до тих золотих музеїв, яких є всього декілька, адже у світі існує лише один подібний музей мініатюр – у карликовому гірському князівстві Андорра. Ці роботи розширюють усталені уявлення про межі людських можливостей. Один із найвідоміших експонатів – найменший у світі діючий електромотор – майже в 20 разів менший за макове зернятко. Що цікаво, усі експонати – це робота рук однієї людини, Миколи Сядристого. Серед відомих на весь світ творів Миколи: троянда у людській волосині, наймініатюрніша книга у світі – ілюстрований Кобзар розміром 0,6 мм та ціла композиція "Ластівки", розміщена у вушці звичайної голки.

Victoria Museum у Києві – це приватний дім-музей костюму, стилю та міської моди періоду 1890-х — 1920-х років, заснований Вікторією Лисенко. Перший заклад такого спрямування в Україні. В музеї представлена постійна експозиція костюмів з регулярним тематичним оновленням, розташована у семи залах на двох поверхах. Приватна колекція музею містить близько 100 автентичних чоловічих і жіночих костюмів, а також понад 800 експонатів, що визначають стиль й атмосферу дореволюційного періоду, зокрема Вікторіанської епохи: старовинне взуття, тростини, театральні біноклі, біжутерія та інші аксесуари. Дуже цікавою є нова експозиція "Кораловий шик". До уваги відвідувачів там представлена неймовірна колекція антикварних коралових прикрас, які з часом стають усе ціннішими та рідкіснішими. Колись їх носили як представники "вищої знаті", так і дами з тогочасного "середнього класу".

Отже, для того щоб заохотити якомога більшу кількість людей до музею, необхідно прийняти деякі новітні ідеї на прикладі наших західних друзів: обов'язково облаштувати сайт та демонструвати віртуальні експозиції, наприклад, сайт Лувру дозволяє пройтися по залах музею, не виходячи з дому; безкоштовний інтернет для швидкого поширення інформацією із однолітками; нові мобільні додатки: "Музей у кишені", де у відвідувача завжди був би доступ до музейних скарбів, так, наприклад, зробили в Нью-Йоркському музеї сучасного мистецтва і Державному музеї Амстердама, і, звичайно, свобода вибору: відвідувач повинен мати можливість знайомитися з колекцією основними міжнародними мовами і будь-яким зручним способом: з гідом, з аудіогідом, паперовим гідом або ж без усього. Для українців музей – це місце, яке показує справжню картину, а не розповідь із паперу, адже він дає можливість побачити історію, традиції, мистецтво різних часів на власні очі. Людям потрібно прищеплювати любов до історії своєї країни та запрошувати до різних музеїв, тому що потреба у натхненні та задоволенні майже не поступається потребі дізнатися більше про культуру і мистецтво країни.